

EDİTÖRLERDEN EDITOR'S LETTER / VON DEN EDITOREN

Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi olarak 29. sayımızı siz değerli okuyucularımız ile buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimiz her sayısında olduğu gibi, bu sayıda da kendi alanlarında bilim camiasına ve literatüre katkı sunacak değerli araştırmacıların makaleleriyle yayın hayatını sürdürmektedir. Yine siz kıymetli okuyucularımızın da teşvikiyle önümüzdeki sayılar için daha da güçlü bir biçimde yolumuza devam etmeyi planlamaktayız.

Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi olarak ulusal ve uluslararası alanda her geçen gün artan görünürlüğümüzün yanı sıra, akademik çalışmalara yeni adım atan genç araştırmacılara fırsat tanımak ve onların değerli çalışmalarına sayfalarımızda yer vermek bizim için büyük bir önem taşımaktadır. 2009 yılında Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü tarafından yayımlanmaya başlayan dergimiz, 29. sayısında da bilim camiasına ve literatüre katkıda bulunacak nitelikte yazılarla karşınızdadır. Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün desteği ve siz değerli okuyucularımızın teşvikiyle, dergimizin gelecekteki sayılarında daha güçlü ve zengin içeriklerle yoluna devam edeceğine olan inancımız tamdır.

Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi'nin 29. sayısı 6 özlü makale, 1 derleme makale ve 4 kitap inceleme yazısından müteşekkildir. Dergimizin bu sayısının ilk makalesi Fuzuli Bayat'ın kaleme aldığı "Aşura'dan Önceki ve Sonraki Ritüeller Bağlamında Alevi Şii Karşılaştırması" başlıklı makaledir. Bayat bu makalede, Kerbela hadisesinin etrafında gelişen Muharrem ritüelini Alevi ve Şii inanç sistemleri bağlamında karşılaştırmalı ele almıştır.

Zahide Ay'ın kaleme aldığı "Bedahşan İsmaililerine Ait Şifahi Bir Metin: Guharriz" başlıklı makalesi, bu sayının ikinci özlü makalesidir. Zahide Ay ilgili çalışmasında Bedahşan İsmailî geleneğine ait sözlü bir metin olan Guharriz'i ele almıştır. Araştırmacının Bedahşan İsmailileri hakkında dinî bilgilerin yanında tarihî veriler de sunması bakımından nadir bir eser olan Guharriz'i ele alırken Bedahşan'da gerçekleştirdiği saha araştırmasının verilerini de kullanması, metnin bütüncül analizi bakımından önem arz etmektedir.

Bu sayının üçüncü makalesi Erdem Akın ve Kader Üstündağ'ın birlikte kaleme aldıkları "Horasan'dan Anadolu'ya 'Birlik, İrilik, Dirilik': Alevi-Bektaşî Sazın ve Sözü'n

Sultanlarında Toplumsal Bütünleşme” başlıklı çalışmalarıdır. Yazarlar çalışmada Hacı Bektaş Veli’nin öğretileri ve Alevi-Bektaşî şiir geleneğine odaklanmış; Alevi-Bektaşî ozanların şiirlerini toplumsal bütünleşme bağlamında inceleyerek ozanların bütünleşmeye yönelik unsurlara şiirlerinde nasıl yer verdiklerini, bu unsurları nasıl işlediklerini incelemiştir. Çalışmalarında dokümantasyon analizi yöntemini kullanan Akın ve Üstündağ, gelenek içerisindeki ozanların şiirlerinin toplumsal bütünleşme için güçlü bir model oluşturduğunu vurgulamışlardır.

29. sayının dördüncü makalesi Birol Topuz’un “Shiite Azerbaijan Academy’s Approach to Alevism” başlıklı çalışmasıdır. Kafkasya bölgesi için hayati öneme sahip olan ve son yıllarda vuku bulan güncel politik ve askeri olaylarda ne kadar güçlü olduğu bir kere daha teyit edilen Azerbaycan ve Türkiye ilişkilerine vurgu yapan çalışmada, “Azerbaycanlı Şiilerin Türkiye’deki Alevilik ve Aleviler hakkındaki bilgi düzeyi nedir?” sorusuna odaklanılmıştır.

Selçuk Şengül’ün “Tanrı-Evren-İnsan Tasavvuru Çerçevesinde Hurufilik ile Alevi-Bektaşî İnanç Sisteminin Kesişim Noktaları” başlıklı makalesi, bu sayının beşinci özlü makalesidir. Selçuk Şengül bu çalışmasında, Hurufilik ile Alevi-Bektaşî inanç sisteminin kesişim noktalarını ele almış; her iki inanç sisteminin farklı metotlar ve kendine has anlayışlar geliştirse de Tanrı-evren-insan tasavvuru bakımından ortak düşünsel temelin üzerine inşa ettikleri tezini, manzum ve mensur eserlerden örneklerle açıklamıştır.

Alevilik-Bektaşîlik Araştırmaları Dergisi 29. sayısının son özlü makalesi Melisa Öztürk’ün “Metinlerarasılık/Göstergelerarasılık Bağlamında ‘Bir Ses Böler Geceyi’ Film ve Romanının Halk Bilimsel Açıdan Değerlendirilmesi” başlıklı makalesidir. Çalışma, Alevi geleneğin unsurları üzerine kurgulanmış *Bir Ses Böler Geceyi* romanı ve bu romanın film uyarlamasına metinlerarasılık yöntemiyle odaklanmıştır. Alevi inanç sistemine dair geleneksel yapının roman ve sinemadaki yeniden yaratımını metinlerarasılık ve göstergelerarasılık kuramları ışığında ele alan çalışmada; Alevi mitik anlatıları ve ritüelleri ele alınarak gelenek ve güncelin durumu da tartışılmıştır.

Bu sayının derleme makaleler bölümünde Metin Özata tarafından kaleme alınan “Atatürk’ün Doktorlarından Bektaşî Babası Dr. Hasan Ragıp Erensel” başlıklı çalışma yer almaktadır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün hem yakın çevresinden arkadaşı olan hem de hekimliğini yapan Dr. Hasan Ragıp Erensel’in hayatını ele alan bu çalışma; Trablusgarp, Balkan Harbi, Birinci Dünya Harbi ve İstiklal Harbi’ne katılması ve

Çankaya Köşkü'nde hekimlik görevini üstlenen bir Bektaşî Babası olması nedeniyle tarihimizde önemli bir yere sahip Dr. Hasan Ragıp Erensel'i tanıtmakta aynı zamanda Avusturya asıllı hemşire olan ve Çanakkale Savaşı sırasında şehit düşen eşi Anna Schwartz'dan söz etmektedir.

Alevilik-Bektaşîlik Araştırmaları Dergisi'nin 29. sayısında dört kitap inceleme yazısı yer almaktadır. Bunlardan ilki İlgar Baharlı tarafından, Mihriban Artan Ok'un "Mehdîlik ve Şahkulu Ayaklanması" eseri üzerine yazılan inceleme yazısıdır. İkincisi İlgar Baharlı'nun kaleme aldığı "Arznâme' ve 'Hulâsatü't-tevârih' Eserlerinde Akkoyunlu ve Safevi Ordularının Resmigeçitleri (Çeviri-Tıpkıbasım-İnceleme)" eseri hakkında Mihriban Artan Ok'un hazırladığı inceleme yazısıdır. İ. Melike Gülden'in, Alberto Fabio Ambrosio tarafından yazılan "Dervişler Tarihi, Antropolojisi, Mistik Yönü" eseri hakkındaki tanıtım yazısı, dergimizin üçüncü kitap inceleme çalışmasıdır. Lucy Mary Jane'in "Osmanlı Toplumunda Dervişler ve Abdallar" başlıklı eseri üzerine Zeynep Göçer'in hazırladığı yazı, dergimizin bu sayısındaki kitap tanıtımlarının sonuncusudur.

Editörlüğünü üstlendiğimiz Alevilik-Bektaşîlik Araştırmaları Dergisi; Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü ve farklı disiplinlerden birçok araştırmacının değerli katkıları sayesinde bir kez daha sizlerle buluşmaktadır. Kıymetli araştırmalarını paylaşan yazarlarımıza, değerlendirmeleriyle katkı sunan hakemlerimize, değerli okuyucularımıza; derginin her sayısında mutfakta görev alan yabancı dil editörleri, editör yardımcıları, yayın kurulu üyeleri ve teknik yardımcılara teşekkürlerimizi sunuyoruz. Önümüzdeki sayılarda tekrar görüşmek dileğiyle...

Editörler

Prof. Dr. Ali YAMAN

Doç. Dr. Mehmet ERSAL

Doç. Dr. Bülent AKIN